

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/75/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015200867
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015200867.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Viliama Pohančenika a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: LEMAN Slovakia, s.r.o., so sídlom ul. Kpt. Nálepku 7/2973, Humenné, IČO: 31664181, zastúpený advokátom: JUDr. Jozef Mašlej, Advokátska kancelária so sídlom Nižný Hrabovec 148, proti žalovanému: Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Komenského 52, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. č.: OU-KE-OOP2-2015/019981/NEM z 26.06.2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S 79/2015-26 zo dňa 24. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S 79/2015-26 zo dňa 24. marca 2016 z m e ň u j e tak, že rozhodnutie žalovaného č. OU-KE-OOP2-2015/019981/NEM z 26.06.2015 v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu Okresného úradu Michalovce, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-MI-OCDPK-2015/002324-2 z 08.04.2015 vo výške uloženej pokuty m e n í tak, že žalobcovi sa ukladá pokuta vo výške 1 500,- eur a v ostatnej časti rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č.k. 6S 79/2015-26 zo dňa 24. marca 2016 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 6S 79/2015-26 zo dňa 24. marca 2016 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného uvedené v úvodnej časti tohto rozhodnutia, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd z predloženého administratívneho spisu žalovaného zistil, že preskúmaným rozhodnutím z 26.06.2015 sp. č.: OU-KE-OOP2-2015/019981/NEM, žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Michalovce, odboru cestnej dopravy a pozemných

komunikácií č. OU-MI-OCDPK-2015/002324-2 z 08.04.2015 a odvolanie spoločnosti LEMAN Slovakia, s.r.o., žalobcu, zamietol.

Krajský súd mal ďalej preukázané, že žalobca ako prevádzkovateľ vozidla

EČV: Q., značky AVIA dňa 23.05.2014 v čase o 08:08:40 hod. na ceste I/50 Závadka - východ porušil povinnosť zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom bola splnená povinnosť úhrady mýta. Uvedené vozidlo bolo identifikované bez úhrady mýta pri kontrole stacionárnym elektronickým zariadením v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 474/2013 Z. z. spoločnosťou SkyToll, a.s., t. j. osobou poverenou správcom výberu mýta - Národná diaľničná spoločnosť, a.s.. Na základe Záznamu o mýtnom incidente vyhotovenom osobou poverenou podľa § 12 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z. z. spoločnosťou SkyToll, a.s. pod č. 4734420043 zo dňa 17.07.2014 Okresný úrad Michalovce, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií Rozkazom o uložení pokuty za správny delikt prevádzkovateľa vozidla zo 04.02.2015 č. s.: OU-MI-OCDPK-2015/02324 uložil žalobcovi ako prevádzkovateľovi motorového vozidla podľa § 29 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z. z. pokutu vo výške 3.000,00 Eur za porušenie ustanovenia § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 474/2013 Z. z..

Proti tomuto rozkazu podal odpor žalobca. Prvostupňový správny orgán oznámením z 09.03.2015 oznámil začatie správneho konania, predvolal účastníka konania - odvolateľa, zrušil rozkaz o uložení pokuty a nariadil pojednávanie. Ústne pojednávanie bolo uskutočnené 25.03.2015, ktorého sa zúčastnil splnomocnený zástupca žalobcu T. F., ktorý uviedol, že trvá na písomnom stanovisku, ktoré uviedol v odpore a na základe toho prvostupňový správny orgán vydal Rozhodnutie o správnom delikte prevádzkovateľa vozidla dňa 08.04.2015 č. sp.: OU-MI-OCDPK-2015/002324-2, ktorým podľa § 29 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z. z. bola prevádzkovateľovi motorového vozidla - žalobcovi, uložená pokuta vo výške 3.000,00 Eur za porušenie ustanovenia § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 474/2013 Z. z.. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím z 26.06. 2015 sp. č.: OU-KE-OOP2-2015/019981-NEM.

Krajský súd zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného posudzoval v intenciách § 29 ods. 1 až 6, zákona č. 474/2013 Z. z. účinného do 30.06.2015 (ďalej len „zákon č. 474/ 2013 Z. z.“), v spojení s § 31 ods. 1 až 7 a s § 5 ods. 1, 2, 3 uvedeného zákona, ktorú právnu úpravu citoval, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žaloby a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Krajský súd konštatoval, že žalobcovi ako prevádzkovateľovi vozidla bola v danom prípade uložená pokuta za delikt podľa § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 474/2013 Z. z., pretože si nespĺnil povinnosť a to úhradu mýtného. Táto skutočnosť nebola ani sporná, pretože žalobca v odpore, v odvolaní ani v žalobe netvrdil, že by si splnil povinnosť a zaplatil úhradu mýtného za spoplatnenie úseku a taktiež nebolo sporné, resp. zo strany žalobcu nebolo namietané to, že ako prevádzkovateľ vozidla EČV: Q., značky AVIA dňa 23.05.2014 v čase o 08:08:40 hod. porušil povinnosť pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom na úseku cesty I/50 Závadka - východ úhradu mýtného. Uvedené vozidlo bolo identifikované bez úhrady mýta pri kontrole stacionárnym elektrickým zariadením v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 474/2013 Z. z. spoločnosťou SkyToll, a.s., t. j. osobou poverenou správcom výberu mýta, o čom svedčí aj Záznam o mýtnom incidente zo dňa 17.07.2014, identifikátor záznamu č. 4734420043.

Námietku žalobcu, ktorou namietal, že výška uloženej pokuty za daný delikt je neadekvátna, pretože vodič motorovým vozidlom prešiel krátky úsek a výška spôsobenej škody je nepomerne nižšia ako výška uloženej pokuty, krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Konštatoval, že podľa zákona č. 474/2013 Z. z. platného ku dňu, kedy došlo k uvedenému deliktu, citované ustanovenie § 29 ods. 2 uvedeného zákona neumožňuje uložiť pokutu v rozmedzí od - do, ale je tam presne stanovená pevná výška pokuty, t. j. 3.000,00 Eur, z ktorého dôvodu ani správny orgán nemôže zohľadňovať námietky, ktoré uvádza žalobca, že zo strany vodiča nešlo o úmyselné konanie, toto bolo spôsobené omylom z nedbanlivosti, že prešiel iba krátky úsek. Poukazom na to, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť zo strany právnických osôb pri spáchaní tohto deliktu, to znamená, že už samotný vznik

zodpovednosti je zavinenie právnickej osoby ako páchatel'a deliktu, teda že bez úhrady mýtného prešiel motorovým vozidlom spoplatnený úsek, krajský súd uviedol, že pokuta za správny delikt bola ukladaná podľa zákona č. 474/2013 Z. z., a preto nebolo možné, aby správny orgán pri ukladaní pokuty prihliadal na ustanovenie § 29 ods. 1 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb., pretože zákon č. 474/2013 Z. z. vo vzťahu k uvedenému správnomu deliktu upravuje podmienky elektronického výberu mýta za užívanie vymedzených úsekov ciest prvej triedy, z ktorého dôvodu aj pri ukladaní výšky pokuty za správny delikt súd musí postupovať iba podľa zákona č. 474/2013 Z. z. a tam stanovených podmienok a nie podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, resp. pri ukladaní pokuty za správny delikt kombinovať dva právne predpisy tak, ako to žiada žalobca.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že správne orgány mali využiť aj ustanovenie § 5 ods. 3 citovaného ustanovenia uvádza, že vo vyhláske Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 475/2013 Z. z., v ktorom sa vymedzujú úseky diaľnic, rýchlostných ciest, ciest I. triedy, ciest II. triedy a ciest III. triedy s elektronickým výberom mýta prejazdenou vzdialenosťou je vymedzený úsek cesty, teda úsek definovaný vo vyhláske č. 475/2013 Z. z., v ktorej sú uvedené aj začiatky vymedzených úsekov, ich križovanie, koniec vymedzených úsekov a spoplatnená dĺžka v km, krajský súd uviedol, že v danom prípade zo záznamu stacionárneho elektrického zariadenia o mýtnom incidente zo dňa 17.07.2014 č. 4734420043 vyplýva, že prevádzkovateľ motorovým vozidlom ŠPZ Q. prešiel bez zaplatenia mýtného vymedzeným úsekom cesty 050-020A: Závadka - východ - (MK-a, I/50), teda prešiel po viacerých vymedzených úsekoch na úseku cesty Závadka - východ - Nižná Rybnica - Kristy. Poukázal na to, že žalobca v odpore proti rozkazu o uložení pokuty za správny delikt, na ústnom pojednávaní, v odvolaní, ako ani v žalobe neoznačil meno vodiča motorového vozidla, z ktorého dôvodu neboli splnené podmienky na prerušenie konania o správnom delikte a mohlo byť začaté konanie voči vodičovi vozidla podľa § 27 zákona č. 475/2013 Z. z. ohľadne priestupku, z ktorého dôvodu by bolo možné prerušiť konanie o správnom delikte a mohlo byť začaté konanie voči vodičovi vozidla podľa § 27 zákona č. 475/2013 Z. z. ohľadne priestupku. Krajský súd dal do pozornosti, že v danom prípade aj keby žalobca označil vodiča motorového vozidla tak, ako to vyžaduje uvedený zákon, nebolo by možné prerušiť konanie, pretože pokuta bola uložená prevádzkovateľovi vozidla za porušenie povinnosti podľa § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 474/2013 Z. z. (úhrada mýta) a za tento správny delikt zodpovedá prevádzkovateľ vozidla, t. j. žalobca a nie ten, kto bol vodičom v danom čase, z ktorého dôvodu nebolo ani možné prihliadať na sociálne pomery vodiča, ani na jeho nedbanlivosť (omyl).

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovaného v medziach žaloby bol v súlade so zákonom č. 474/2013 Z. z. v čase účinného ku dňu správneho deliktu, a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O. s. p. a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania, lebo v konaní nebol úspešný.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmenil, alternatívne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania žalobca namietal, že krajský súd rozhodol vo veci nesprávne vo výške posúdenia pokuty, keď sa nezaoberal s jej zákonným znížením na 1 500 eur, ako je zakotvené v novele zákona č. 123/2005 Z.z. v § 29 v novom ods. 3 až 6. Uviedol, že rozhodnutie súdu o výške pokuty je sankčne neprimerané, zbytočne tvrdé a s likvidačným postihom pre prevádzkovateľa motorového vozidla, čo aj NR SR v novele zákona č. 123/2005 Z.z. upravila. Poukazom na to, že zakotvená sankčná tvrdosť v pôvodnom v znení § 29 ods. 2 bola v novele zmiernená na 1 500,- eur, žalobca navrhoval, aby NS SR zmenu zohľadnil v novom rozhodnutí. Dôvodil, že novela zákona 123/2015 Z. z. nadobudla účinnosť 1. júla 2015 a podľa prechodných ustanovení konania začaté a právoplatne neukončené pred 1. júlom 2015

sa dokončia podľa doterajších predpisov, neskoršia právna úprava sa použije, ak je to pre žiadateľa priaznivejšie, čo je prípad navrhovateľa. Ďalej uviedol, že vzhľadom na zákonnú právnu normu 123/2015 Z.z., v ktorej boli viaceré sankčné pokuty upravené, považuje rozhodnutie krajského súdu v tejto časti za chybné, lebo sa odchyľuje od neskorších zákonných ustanovení, avšak účinných v čase rozhodovania (24.03.2016) na krajskom súde vo veci samej aj o výške pokuty, s poukazom na to, že novelu zákona obdržal až máji 2016.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. marca 2016 č. k. 6S 79/2015 - 26 o výške pokuty podľa platného právneho predpisu v čase rozhodovania na krajskom súde, pretože je to pre žiadateľa priaznivejšie a zákonná norma č. 123/2015 Z.z. v novom § 29 ods. 3 a 6 s účinnosťou od 1. júla 2015 to určuje. Uplatnil si náhradu trov konania.

3.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S 79/2015 - 26 zo dňa 24.03.2016.

V dôvodoch vyjadrenia uviedol, že tvrdenia žalobcu uvedené v podanom odvolaní sú totožné s jeho tvrdeniami uvedenými v podanej žalobe a následne v podanom odvolaní, a preto Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, zotrváva na svojom stanovisku uvedenom vo vyjadrení k žalobe dňa 28.09.2015.

4.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len Ssp.) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že jeho odvolaniu je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok, ktorým krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. č.: OU-KE-OOP2-2015/019981/NEM z 26.06.2015, žiadajúc správny súd, aby žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, a preto ich neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Predmetom preskúvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného z 26.06.2015 sp. č.: OU-KE-OOP2-2015/019981/NEM, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Michalovce, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-MI-OCDPK-2015/002324-2 z 08.04.2015 a odvolanie spoločnosti LEMAN Slovakia, s.r.o. - žalobcu, zamietol.

Okresný úrad Michalovce, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií rozhodnutím č. OU-MI-OCDPK-2015/002324-2 z 08.04.2015 podľa § 29 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z. z. žalobcovi ako prevádzkovateľovi motorového vozidla uložil pokutu vo výške 3.000,00 eur za porušenie ustanovenia § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 474/2013 Z. z..

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci administratívnej zodpovednosti žalobcu, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu.

Najvyšší súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným (§ 247 ods. 2, 3 O.s.p.).

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym

orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 O.s.p.).

Do uvedenej právnej normy bola transformovaná požiadavka tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces, v zmysle ktorej súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo vo veci zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení zadovážených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne pochybenia, môže v zrušujúcom rozhodnutí správneho orgánu uložiť povinnosť na ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v zásade postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum napadnutého rozhodnutia žalovaného vykonal v rozsahu žalobných námietok v dostatočnom rozsahu. Odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalobné námietky žalobcu neboli spôsobilé zvrátiť posúdenie jeho zodpovednosti za zistené protiprávne konanie, spočívajúce v porušení povinnosti zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom bola splnená povinnosť úhrady mýta.

Vzhľadom k tomu, že po vydaní napadnutého rozhodnutia žalovaného, pred nadobudnutím jeho právoplatnosti, došlo k zmene právnej úpravy zákona č. 474/2013 Z.z. v časti výšky pokuty za správny delikt, kladený žalobcovi za vinu, odvolací súd zmenil výšku pokuty uloženej žalobcovi preskúvaným rozhodnutím žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím v súlade s novou právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 123/2015 Z. z., ktorým zákonom sa menil a dopĺňal zákon č. 474/2013 Z. z. s účinnosťou 1. júla 2015.

5.

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasťou okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodit' z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98)“. (I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002.

Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

Žalobca v odvolaní predovšetkým namietal, že krajský súd rozhodol vo veci nesprávne v posúdení výšky pokuty, keď sa nezaoberal s jej zákonným znížením na 1 500,- eur, ako je zakotvené v novele zákona č. 123/2005 Z.z. v § 29 v novom ods. 3 až 6, tvrdiac, že rozhodnutie súdu o výške pokuty je sankčne neprimerané, zbytočne tvrdé a s likvidačným postihom pre prevádzkovateľa motorového vozidla, a preto navrhoval, aby najvyšší súd zmenu zohľadnil v novom rozhodnutí, poukazom na to, že zakotvená sankčná tvrdosť v pôvodnom znení § 29 ods. 2 bola v novele zmiernená na 1 500,- eur. Z uvedených dôvodov odvolací súd zameral svoju pozornosť, či súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného zabezpečil dostatočnú ochranu subjektívnym právam žalobcu v rozsahu jeho odvolacej námietky.

Odvolací súd na základe skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu mal v danom prípade preukázané, že žalobcovi ako prevádzkovateľovi motorového vozidla evidenčné číslo: Q., auto továrenskej značky AVIA, kategória N2 bola uložená pokuta podľa § 29 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo výške 3.000,00 eur, lebo dňa 23.05.2014 v čase o 08:08:40 hod. na ceste I/50 Závadka - východ porušil povinnosť zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom bola splnená povinnosť úhrady mýta. Vozidlo EČV: Q., značky AVIA bolo identifikované bez úhrady mýta pri kontrole stacionárnym elektronickým zariadením v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 474/2013 Z. z. spoločnosťou SkyToll, a.s. Vestend Square, Lamačská cesta 3/A, Bratislava, t. j. osobou poverenou správcom výberu mýta (Národná diaľničná spoločnosť, a.s.). Žalobcovi ako prevádzkovateľovi motorového vozidla bola uložená pokuta rozhodnutím Okresného úradu Michalovce, odborom cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-MI-OCDPK-2015/002324-2 z 08.04.2015. Na základe odvolania žalobcu žalovaný rozhodnutím z 26.06.2015 sp. č.: OU-KE-OOP2-2015/019981/NEM (rozhodnutie napadnuté žalobou) potvrdil prvostupňové rozhodnutie (rozhodnutie Okresného úradu Michalovce, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-MI-OCDPK-2015/002324-2 z 08.04.2015) a odvolanie zamietol. Rozhodnutie žalovaného nadobudlo právoplatnosť dňa 03.07.2015.

Skutkové zistenia potvrdzujú, že v danej veci v konaní a rozhodovaní správne orgány oboch stupňov postupovali v intenciách právnej úpravy ustanovenej v § 29 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom do 30.06.2015.

Ústava Slovenskej republiky vo svojom siedmom oddiele zaručuje každému právo na súdnu a inú právnu ochranu na nestrannom a nezávislom súde alebo na inom orgáne Slovenskej republiky. V zmysle čl. 46

ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti súdnej a inej právnej ochrany ustanovuje zákon. Všeobecná právomoc správneho súdnictva vyplývajúca z čl. 142 ods. 1 ústavy zaručuje právo na právnu ochranu dotknutých osôb preskúmať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pojmy „trestné obvinenie“ a „práva a záväzky občianskej povahy“, pokiaľ ide o rozsah aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 Dohovoru, vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov dohovoru (pozri napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976).

Napokon aj Odporúčanie výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov z 13. februára 1991 na 452. zasadnutí zástupcov ministrov, odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve aj praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Tieto druhy postihu sa považujú za správne sankcie. Podľa zásady č. 6 tohto odporúčania je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77)31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní.

Zákonom č. 123/2015 Z. z. sa menil a doplnil zákon č. 474/2013 Z.z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov. Zákon č. 123/2015 Z. z. nadobudol účinnosť 1. júla 2015.

Zákonodarca v § 36a uvedeného zákona ustanovil prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2015 v znení: „Konania o priestupkoch alebo o správnych deliktoch začaté a právoplatne neukončené pred 1. júlom 2015 sa dokončia podľa doterajších predpisov; neskoršia právna úprava sa použije, ak je to pre páchatel'a priestupku alebo správneho deliktu priaznivejšie.“

V prechodnom ustanovení 36a zákona č. 123/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 474/2013 Z.z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií, zákonodarca upravuje právne pomery dobiehajúcich konaní o priestupkoch alebo správnych deliktoch vychádzajúc z ústavnej úpravy v čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Predpokladom postupu podľa ustanovení neskoršieho predpisu, v danom prípade zákona č. 123/2015 Z.z., zákonodarcom stanoveného v uvedenej právnej norme § 36a je, aby konania o priestupkoch alebo správnych deliktoch boli začaté a právoplatne neskončené podľa predchádzajúcej právnej úpravy v zákone č. 474/2013 Z.z., pokiaľ by to bolo pre páchatel'a priaznivejšie.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci konanie vo veci priestupku žalobcu bolo začaté v zmysle právnej úpravy ustanovenej v zákone č. 474/2013 Z. z. účinné do 30. júna 2015. Žalovaný žalobou napadnutým rozhodnutím vo veci rozhodol dňa 26.06.2015. Jeho rozhodnutie bolo konečné a nadobudlo právoplatnosť doručením žalobcovi dňa 03.07.2015.

Súd v procese súdneho prieskumu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov má právomoc preskúmať zákonnosť len právoplatných rozhodnutí žalovaného správneho orgánu a to v rozsahu námietok žalobcom vznesených v žalobe.

Vzhľadom k tomu, že v čase súdneho prieskumu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, žalobca výslovne nežiadal zníženie výšky uloženej sankcie (moderáciu výšky pokuty v zmysle novej právnej úpravy ustanovenej v § 29 zákona č. 123/2015 Z. z., žiadal až v odvolaní proti rozsudku krajského súdu), súd prvého stupňa nepochybil, keď súdny prieskum zákonnosti právoplatného rozhodnutia žalovaného vykonal len v rozsahu žalobných námietok žalobcu.

Podľa § 29 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z. z. účinného do 30.06.2015, ak okresný úrad zistí na základe kontroly vykonanej správcom výberu mýta alebo osobou poverenou podľa § 12 ods. 2 alebo osobami poverenými výkonom kontroly alebo orgánmi Policajného zboru podľa odseku 3 porušenie povinnosti prevádzkovateľa vozidla podľa odseku 1 písm. a/ a b/ a nie je dôvod na odloženie veci, bezodkladne bez ďalšieho konania vydá rozkaz o uložení pokuty vo výške 3 000,- eur. Ak okresný úrad zistí na základe kontroly vykonanej správcom výberu mýta alebo osobou poverenou podľa § 12 ods. 2 alebo osobami poverenými výkonom kontroly alebo orgánmi Policajného zboru podľa odseku 3 porušenie povinnosti prevádzkovateľa vozidla podľa odseku 1 písm. c/ a nie je dôvod na odloženie veci, bezodkladne bez ďalšieho konania vydá rozkaz o uložení pokuty vo výške 1 200,- eur. Pokuta sa zvyšuje o 300,- eur tomu, kto sa dopustí porušenia povinností podľa odseku 1 opätovne do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozkazu alebo rozhodnutia o uložení pokuty.

Podľa § 29 ods. 3 zákona č. 474/2013 Z. z. účinného v čase rozhodovania súdu za správny delikt podľa § 28 ods. 1 písm. a/ sa v rozkaznom konaní uloží pokuta vo výške 1 500,- eur.

Podľa § 36b zákona č. 474/2013 Z. z. účinného v čase rozhodovania súdu konania o priestupkoch alebo o správnych deliktach začaté a právoplatne neskončené pred 1. januárom 2016 sa dokončia podľa doterajších predpisov; neskoršia právna úprava sa použije, ak je to pre páchatel'a priestupku alebo správneho deliktu priaznivejšie.

V novej právnej úprave, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 474/2013 Z.z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií, v právnej norme ustanovenej v § 29 zákonodarca prejavil svoju vôľu znížiť výšku pokuty z 3 000,- eur na 1 500,- eur za účelom odstránenia tvrdosti zákona.

Vychádzajúc zo zásady materiálnej spravodlivosti ako jedného zo základných atribútov právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a plnej jurisdikcie v súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutí žalovaného správneho orgánu v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj v zmysle čl. 50 ods. 6 ústavy v spojení s § 36b a s § 29 ods.3 zákona č. 474/2013 Z. z. účinného v čase rozhodovania súdu, odvolací súd znížil výšku pokuty na 1 500,- eur, ktorá pokuta sa žalobcovi ukladá za porušenie zákonnej povinnosti, keď ako prevádzkovateľ vozidla EČV: Q., značky AVIA dňa 23.05.2014 v čase o 08:08:40 hod. na ceste I/50 Závadka - východ porušil povinnosť zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom bola splnená povinnosť úhrady mýta (správny delikt podľa § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 474/2013 Z.z. účinného do 30.06.2015; správny delikt podľa § 28 ods. 1 písm. a/ zákona č. 474/2013 Z. z. účinného v čase rozhodovania súdu).

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta

druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a s § 220 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. zmenil len v napadnutej časti týkajúcej sa výšky pokuty tak, že výšku pokuty ukladanej žalobcovi za správny delikt znížil v súlade s 250j ods. 5 O.s.p. a v ostatnej časti rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodoval podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, s § 224 ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p.. Žalobcovi nepriznal náhradu trov tohto konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Za dôvody hodné osobitného zreteľa odvolací súd považoval nasledovné skutočnosti: - správne orgány oboch stupňov vo veci správneho deliktu, ktorého sa žalobca preukázateľne dopustil, konali a rozhodli v súlade s § 29 ods. 2 zákona č. 474/2013 Z.z. platného a účinného do 30.06.2015; - po vydaní rozhodnutia žalovaného správneho orgánu dňa 26.06.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 123/2015 Z. z., ktorým sa menil a doplnil zákon č. 474/2013 Z.z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov; - zákon č. 123/2015 Z. z. nadobudol účinnosť dňom 1. júla 2015, pričom rozhodnutie žalovaného sa stalo právoplatné dňa 03.07.2015, teda po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy, ktorou sa výška pokuty znížila; - žalobca v žalobe podanej na krajskom súde dňa 21.07.2015 sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci na ďalšie konanie; - námietku moderácie výšky uloženej pokuty si žalobca v žalobe výslovne neuplatnil a výšku uloženej pokuty žalobca žiadal znížiť až v odvolaní proti rozsudku krajského súdu v zmysle novej právnej úpravy ustanovenej v § 29 zákona č. 123/2015 Z. z., tvrdiac, že novelu zákona obdržal až máji 2016.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.